

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/188/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812214623
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812214623.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporkyni: M. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, S., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. Legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený: JUDr. Andrej Cifra, advokát so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, o zaplatenie 567,78 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č.k. 12C/10/2013 - 71 zo dňa 19. septembra 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka na strane odporkyne **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne vo výške 16,11 Eur advokátovi JUDr. Andrejovi Cifrovi do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie s poukazom na ust. § 96 ods. 1 O.s.p., zaviazal navrhovateľa v zmysle ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. povinnosťou nahradiť trovy konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 91,62 Eur a zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi prostredníctvom príslušného správcu dane. V časti odôvodnenia rozhodnutia o náhrade trov konania konštatoval, že po posúdení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, teda zastavenia konania pre späťvzatie, prišiel k záveru, že v danom prípade navrhovateľ zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, a preto je povinný nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne. Zavinenie na strane navrhovateľa spočívalo v tom, že vzal návrh na začatie konania späť ako reakciu na vyjadrenie vedľajšieho účastníka, v ktorom vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania, t.j. nie pre správanie odporkyne. V danej súvislosti dôvodil, že podstatou zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by v riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil, alebo sa mu prihodila náhoda, ktorá ich vyvolala. Vychádzajúc z uvedeného súd prvého stupňa podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku rozhodol tak, že vedľajšiemu účastníkovi priznal trovy konania, a teda rozhodol o povinnosti navrhovateľa vedľajšiemu účastníkovi nahradiť trovy konania. Námietku navrhovateľa k prípadnému priznaniu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, súd prvého stupňa považoval za nedôvodnú, keďže k späťvzatiu návrhu navrhovateľom došlo potom, ako mu bolo doručené vyjadrenie vedľajšieho účastníka, v ktorom vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania. Súd prvého stupňa mal za to, že navrhovateľ v tejto veci podával návrh na začatie konania, ktorým si uplatňoval premlčanú pohľadávku /premlčanú už v čase podania návrhu/, s vedomím rizika procesného neúspechu v prípade vzniesenia námietky premlčania. Vedľajší účastník teda riadne a účelne bránil práva odporkyne a vznikli mu trovy za právne zastupovanie právnym zástupcom JUDr. Andrejom Cifrom, pričom ide o trovy právneho zastúpenia z hodnoty sporu 567,78 Eur, odmena za jeden úkon právnej služby podľa ust. § 10

ods. 1 a 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. predstavuje 38,18 Eur. Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka JUDr. Andrejovi Cifrovi patrí odmena a náhrady za nasledovné úkony právnej služby: 1. odmena podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky za prevzatie a prípravu zastúpenia vo výške 38,18 Eur a náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,63 Eur a 2. odmena podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky za vyjadrenie zo dňa 28.11.2012 vo výške 38,18 Eur a náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,63 Eur. Celkom trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka predstavovali 91,62 Eur, na ktorých náhradu súd prvého stupňa zaviazal navrhovateľa podľa ust. § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatením na účet advokáta JUDr. Andreja Cifru.

Proti tomuto uzneseniu, jeho výrokovej časti, ktorou súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, podal včas odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Žiadal uznesenie v napadnutej časti zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Súčasne si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Považoval uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti za nesprávne z hľadiska právneho posúdenia. Vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z., cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Mal za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Z vlastných skúseností mal vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Ďalej poukázal na to, že uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť aj samotné združenie. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzujem dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012, ako aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 9Co/420/2012, v ktorých vyjadrili dôvodné podozrenie, že skutočným cieľom združenia nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale zárobková činnosť právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. V zmysle uvedeného navrhovateľ zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, pričom súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2,3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/03. Odhliadnuc od uvedeného nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Uvedené možno podľa navrhovateľa aplikovať aj na podania právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, na skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať a sú významné pre posúdenie veci samej. Činnosť vedľajšieho účastníka rozhodne nemožno z jeho pohľadu považovať za tak odborne náročnú, že by si vyžadovala úplné právnické vzdelanie, čo v rozhodnutí sp. zn. 10Co/110/2012 potvrdil aj Krajský súd v Žiline. Zastával názor, že skutočnosť, že súd účastníkovi právo na náhradu trov konania neprizná, sama osebe neznamená popretie rovnosti podmienok v konkrétnom súdnom konaní, a ani odňatie procesného práva účastníka na zastúpenie advokátom, pričom na podporu svojej argumentácie spomenul rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/329/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoE/218/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/98/2012 a ďalšie. Vo veci nebolo podľa jeho názoru možné aplikovať ani ustanovenie § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní

nezastupuje, v súvislosti s čím poukázal na právny názor Krajského súdu v Prešove, vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 13Co/40/2012. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne. Ďalej uviedol, že v danom prípade bola namieste aplikácia ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., keďže s prihliadnutím na výšku sumy istiny uplatnenej v návrhu ide o drobný spor, v ktorom trovy právneho zastúpenia vo výške 91,62 Eur sú značne neprímerané výške žalovanej istiny. Nakoľko vedľajší účastník vystupuje v obdobných veciach opakovane s obsahovo jednoduchými podaniami, súd prvého stupňa nemal vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy právneho zastúpenia vo výške zjavne neúmernej výške istiny a povahe konania.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 26,90 Eur. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporkyne, a to v súlade s ust. § 93 ods. 2,3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Svojím vstupom do konania zároveň vzniesol námietku premlčania a bez jej vznesenia by v danom konaní nemohlo byť zo strany súdu na ňu prihliadané. Je pravdepodobné, že bez vznesenia námietky premlčania by bola odporkyňa vo veci neúspešná. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offio v súdnych konaniach proti spotrebiteľom alebo poučiť ich o možnosti premlčania namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II.ÚS 78/03, II.ÚS 31/04, II.ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II.ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/87/2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu "rovnosti zbraní" - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím navrhovateľ získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie rezignuje. Na podporu svojej argumentácie ohľadom práva vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania zároveň uviedol uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/16/2013 zo dňa 21. januára 2013, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/258/2012 zo dňa 31. júla 2012, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/87/2012 zo dňa 25. apríla 2012 a ďalšie. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, vyjadril presvedčenie, že je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa trov vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v náväznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd poukazuje na vecne správne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Odvolaním navrhovateľa bolo napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa iba vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, preto odvolací súd preskúmaval iba túto odvolaním

napadnutú časť rozhodnutia a uznesenie súdu prvého stupňa vo zvyšnej časti ostalo právoplatné a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

Z obsahu spisu je nepochybné, že po podaní návrhu vo veci samej vznikol v prejednávanej veci vedľajší účastník na strane odporkyne, ktorý vstúpil z vlastnej iniciatívy do konania, námietku premlčania a žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. V nadväznosti na uvedené došlo k späťvzatiu návrhu na začatie konania navrhovateľom v celom rozsahu späť bez bližšieho odôvodnenia.

Náhrada trov sporového konania je ovplyvnená zásadou úspechu vo veci a zásadou zavinenia. Zmyslom zásady zavinenia, o ktorú ide v tomto prípade, je sankčná náhrada trov konania, ktoré by za iných okolností nevznikli.

Po preskúmaní veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, ktorý pri rozhodovaní o trovách konania dôsledne postupoval podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. s prihliadnutím na to, že vedľajší účastník na strane odporkyne si trovy konania uplatnil riadne a včas. Účelné trovy vedľajšieho účastníka na strane odporkyne v konaní pred súdom prvého stupňa aj podľa odvolacieho súdu vznikli titulom jeho právneho zastúpenia s tým, že súd prvého stupňa správne pri určení výšky trov právneho zastúpenia, patriacemu vedľajšiemu účastníkovi, postupoval podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Odmena bola vyčíslená riadne a včas, a preto sa v tejto časti odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa, tak ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd v danom prípade ako neopodstatnenú vyhodnotil námietku navrhovateľa, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Pokiaľ ide o namietanú účelnosť trov konania, odvolací súd nesúhlasí s jeho tvrdením, že vedľajší účastník sa vo svojich podaniach opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu, čo má byť dôvodom na nepriznanie náhrady trov konania pre ich neúčelnosť. Ak aj vedľajší účastník vo svojich podaniach používa opakujúce sa argumenty, vychádzajúce zo súdnej praxe, Občiansky súdny poriadok takýto spôsob obrany nevyklučuje a zároveň nemožno prehliadnuť, že druhá procesná strana v obdobných právnych sporoch na uplatnenie svojho práva používa rovnakú (takmer totožnú) argumentáciu, čo je odvolaciu súdu známe z úradnej činnosti. Okrem uvedeného samotnú účelnosť trov je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné posudzovať predovšetkým vo väzbe na výsledok sporového konania, ktoré pre odporkyňu po intervencii vedľajšieho účastníka a následnom späťvzatiu návrhu navrhovateľom dopadlo v konečnom dôsledku úspešne.

Odvolací súd konštatuje, že nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne by tak, ako správne konštatoval vedľajší účastník vo svojom odvolaní, znamenalo porušenie princípu rovnosti zbraní v občianskom súdnom konaní. Pokiaľ je prípustné, aby samotný navrhovateľ bol právne zastúpený v konaní, ktoré podľa jeho názoru nespĺňa znaky právne zložitejšieho prípadu a v prípade svojho procesného úspechu, prípadne zastavenia konania zavineného odporkyňou mu bola priznaná náhrada trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, môže si aj vedľajší účastník na strane odporkyne vychádzať z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. zvoliť právneho zástupcu, ktorý ho bude v konaní zastupovať a ktorému pri splnení zákonných predpokladov rovnako prislúcha právo na náhradu trov právneho zastúpenia, ak tu nie sú iné okolnosti hodné osobitného zreteľa, pričom takéto iné okolnosti v prejednávanej veci odvolacím súdom zistené neboli.

V prejednávanej veci odvolací súd zároveň nevidí priestor na aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O.s.p., tak, ako to v závere odvolania navrhol navrhovateľ, keď v danom prípade nemožno pomer medzi sumou uplatnenej pohľadávky a výškou náhrady trov konania považovať za neprimeraný. Z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z., ktorý s účinnosťou od 15.10.2008 do Občianskeho súdneho poriadku doplnil druhý odsek ust. § 150, vyplýva, že uplatnenie moderačného práva súdu v zmysle tohto ustanovenia prichádza do úvahy spravidla v prípadoch, v ktorých trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu, ako samotná pohľadávka, čo v prejednávanej veci zjavne splnené nie je.

Pokiaľ niektoré odvolacie súdy rozhodujú iným spôsobom, takýmto rozhodovaním iných odvolacích súdov v prejednávanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je. Preto bolo uznesenie súdu prvého

stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdené.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., kedy vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, ktorý bol v odvolacom konaní procesne úspešný a trovy odvolacieho konania si riadne uplatnil, bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania voči neúspešnému navrhovateľovi vo výške 16,11 Eur, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 31.12.2013 podľa ust. § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, t. j. vo výške 8,30 Eur (v danom prípade odvolanie bolo podané len proti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, teda rozhodujúca je suma, ktorú žiadal ako nárok uplatňovaný v odvolaní, a to trovy konania v celkovej výške 91,62 Eur), k tomu príslušný režijný paušál vo výške 7,81 Eur podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.